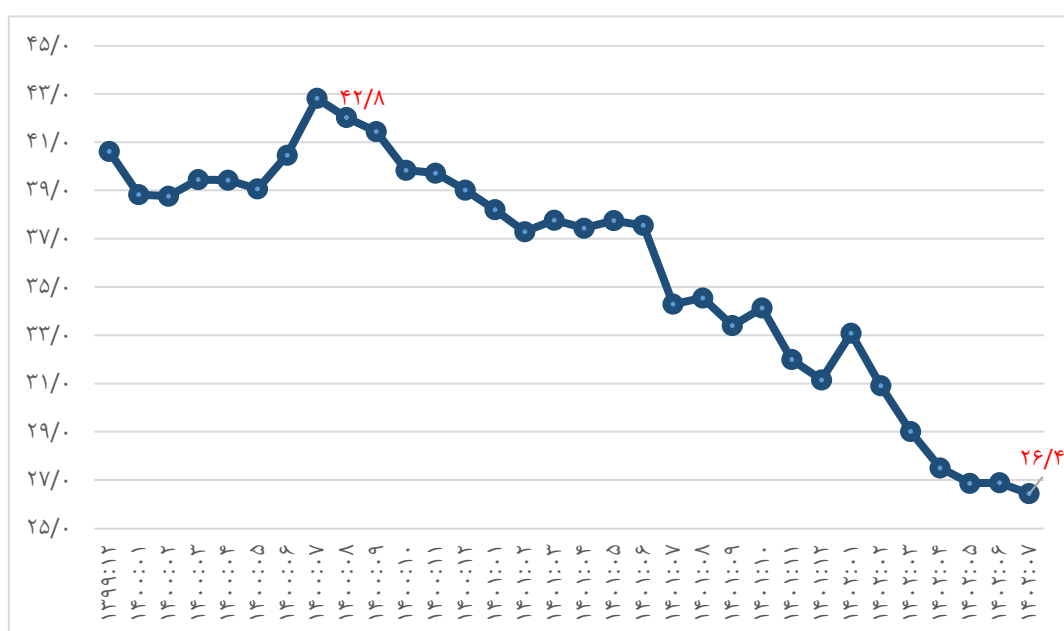

" تحولات کل‌های پولی در مهر ماه ۱۴۰۲ "

➤ **نقدینگی:** حجم نقدینگی در پایان مهرماه ۱۴۰۲ به رقم ۷۱۷۷۸/۴ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به پایان سال ۱۴۰۱ معادل ۱۳/۳ درصد رشد نشان می‌دهد. همچنین، نرخ رشد دوازده‌ماهه نقدینگی از ۳۴/۳ درصد در پایان مهرماه ۱۴۰۱ طی یک روند نزولی به ۲۶/۴ درصد در پایان مهرماه ۱۴۰۲ کاهش یافته است. کاهش قابل ملاحظه رشد نقدینگی در سال ۱۴۰۱ و رسیدن آن به ارقام زیر ۳۰ درصد در پایان مهرماه سال جاری حاکی از تحقق برنامه پولی تنظیم شده و توفیق بانک مرکزی در اجرای سیاست کنترل مقداری رشد ترازنامه بانکها در دوره اخیر است.

نمودار ۱- روند تحولات نرخ رشد دوازده ماهه نقدینگی (درصد)

➤ **پایه پولی:** پایه پولی در مهرماه ۱۴۰۲ رقم ۹۹۵۳/۰ هزار میلیارد ریال را به ثبت رساند. بر این اساس پایه پولی در پایان مهرماه سال جاری رشدی معادل ۱۵/۷ درصد را نسبت به پایان سال ۱۴۰۱ تجربه کرد. در هفت‌ماهه ابتدایی سال جاری، خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی سهمی معادل ۲۵/۱ واحد درصد در رشد پایه پولی داشته است. عامل اصلی افزایش سهم خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی در رشد پایه پولی، کاهش سپرده‌های دولت نزد بانک مرکزی بوده است که نشان می‌دهد پرداخت‌های دولت در هفت ماهه ابتدایی سال با اتکای به منابع سپرده‌ای خود صورت گرفته است. در عین حال دولت طی این مدت از تنخواه‌گردان خزانه استفاده نکرده است.

دیگر عامل رشد پایه پولی در پایان مهرماه ۱۴۰۲، مطالبات بانک مرکزی از بانکها متأثر از افزایش اضافه برداشت بانکها از منابع بانک مرکزی بوده است که نسبت به پایان سال قبل، سهمی معادل ۲۲/۱ واحد درصد در رشد پایه پولی داشته است.

خالص داراییهای خارجی بانک مرکزی در هفت ماهه ابتدایی سال جاری سهم کاهنده در رشد پایه پولی داشته به گونه‌ای که در پایان مهرماه سال جاری از سهمی معادل ۲۸/۴- واحد درصد در رشد پایه پولی دوره مذکور (۱۵/۷ درصد) برخوردار بوده است. کاهش خالص داراییهای خارجی بانک مرکزی در سال ۱۴۰۲ عمدتاً ناشی از فروش ارزهای خریداری شده از دولت در اواخر سال گذشته و مدیریت دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی با فراهم کردن زمینه فروش بخشی از ارزهای غیر قابل دسترس خریداری شده در سال‌های قبل بوده است که معادل ریالی آن پیش از این به دولت پرداخت شده و در حال حاضر با مهیا شدن امکان دسترسی به این منابع، بانک مرکزی توانسته است علاوه بر تامین نیازهای ارزی کشور، از این طریق نیز اقدام به کنترل مطلوب رشد پایه پولی بنماید. همچنین خالص سایر اقلام بانک مرکزی سهمی معادل ۳/۱- واحد درصد در رشد پایه پولی در هفت‌ماهه منتهی به پایان مهرماه سال ۱۴۰۲ داشته است که متأثر از افزایش مانده اوراق بهادار ناشی از عملیات سیاست پولی بانک مرکزی و افزایش حجم ریپو (عملیات بازار باز) بوده است. این امر حکایت از سیاست پولی فعال بانک مرکزی در تامین نقدینگی مورد نیاز بانکها و موسسات اعتباری دارد. رشد پایه پولی دوازده‌ماهه در ادامه روند نزولی خود از ابتدای سال جاری از ۴۵.۰ درصد در فروردین‌ماه به ۳۹/۶ درصد در مهرماه کاهش یافت.

لازم به اشاره است ضریب فزاینده نقدینگی نیز در پایان مهرماه ۱۴۰۲ نسبت به پایان سال ۱۴۰۱، معادل ۲/۱ درصد کاهش یافت و به رقم ۷/۲۱۲ رسید.